

Γράφει ο **Χρήστος Καλαμπόκας**

Πολεμώντας τον “δαίμονα” του κέρδους και της μηδενικής ανοχής με τα πλαστικά σπαθιά της φιλελεύθερης αριστεράς

1. Το μαζικό κοινωνικό και πολιτικό ρεύμα που εκφράστηκε με την υποψηφιότητα **Σάντερς** ήταν δημιούργημα της πολύμορφης κοινωνικής και πολιτικής ριζοσπαστικοποίησης στις ΗΠΑ την πρόσφατη δεκαετία που δυνάμωσε αποφασιστικά μετά το ξέσπασμα της κρίσης το 2007.

Η υποψηφιότητα Σάντερς του έδωσε σε πρώτη φάση αποφασιστική ώθηση, θέση στην κεντρική πολιτική σύγκρουση. Η υποψηφιότητα Τραμπ επέδρασε πολύ λιγότερο στην ανάπτυξή του. Το εύρος και η ταξικότητα αυτού του ρεύματος έχει περιγραφεί με σχετική πληρότητα από ένα σημαντικό αριθμό αγωνιστών και μελετητών των κοινωνικών κινήματων. Ήταν κάτι νέο, μεγάλο, ευρηματικό και πρωτόγνωρα ταξικό σε σχέση με προηγούμενες κινηματικές καμπές.

2. Ο Τράμπ δεν είναι φασίστας και Χίτλερ. Είναι ένας **ακροδεξιός πολεμοχαρής και ρατσιστής νεοφιλελεύθερος, εκφραστής ενός υπαρκτού πολιτικού ρεύματος** με πολλαπλές και διαφορετικές ρίζες (και φασιστικές) στις ΗΠΑ καθώς και πρόσφατων σημαντικών συγκροτήσεων όπως το tea party.

Ήταν μια εναλλακτική εφεδρεία του κεφαλαίου απέναντι σε κινδύνους αποσταθεροποίησής του διαρκώς παρούσα. Η κατασκευή της εικόνας του Τραμπ ως νέου Χίτλερ, και όχι ως πραγματικού **εκφραστή της ακροδεξιάς, ρατσιστικής εκδοχής του νεοφιλελευθερισμού**, αποτελεί έργο της ηγεσίας των δημοκρατικών, του μιντιακού συστήματος και τμημάτων του αμερικανικού κεφαλαίου με δύο στόχους:

(α) να επιλύσει σχετικά ομαλά τον διχασμό του δημοκρατικού κόμματος και να εμποδίσει κάθε πιθανότητα εναλλακτικής **διακριτής έκφρασης του ριζοσπαστικού κινήματος** και

(β) να επικεντρώσει εκεί την τελική προεκλογική μάχη δεδομένης της **έλλειψης στρατηγικών διαφορών** των δύο πλευρών και βαθιάς σήψης του αμερικανικού πολιτικού συστήματος.

3. Η εκλογική ταχτική πέτυχε και τους δύο στόχους,

(1) μετατρέποντας την προεκλογική περίοδο σε ένα **ακροδεξιό σόου του Τραμπ** που συνοδεύονταν είτε από την γελοιοποίησή του είτε από την δαιμονοποίησή του και

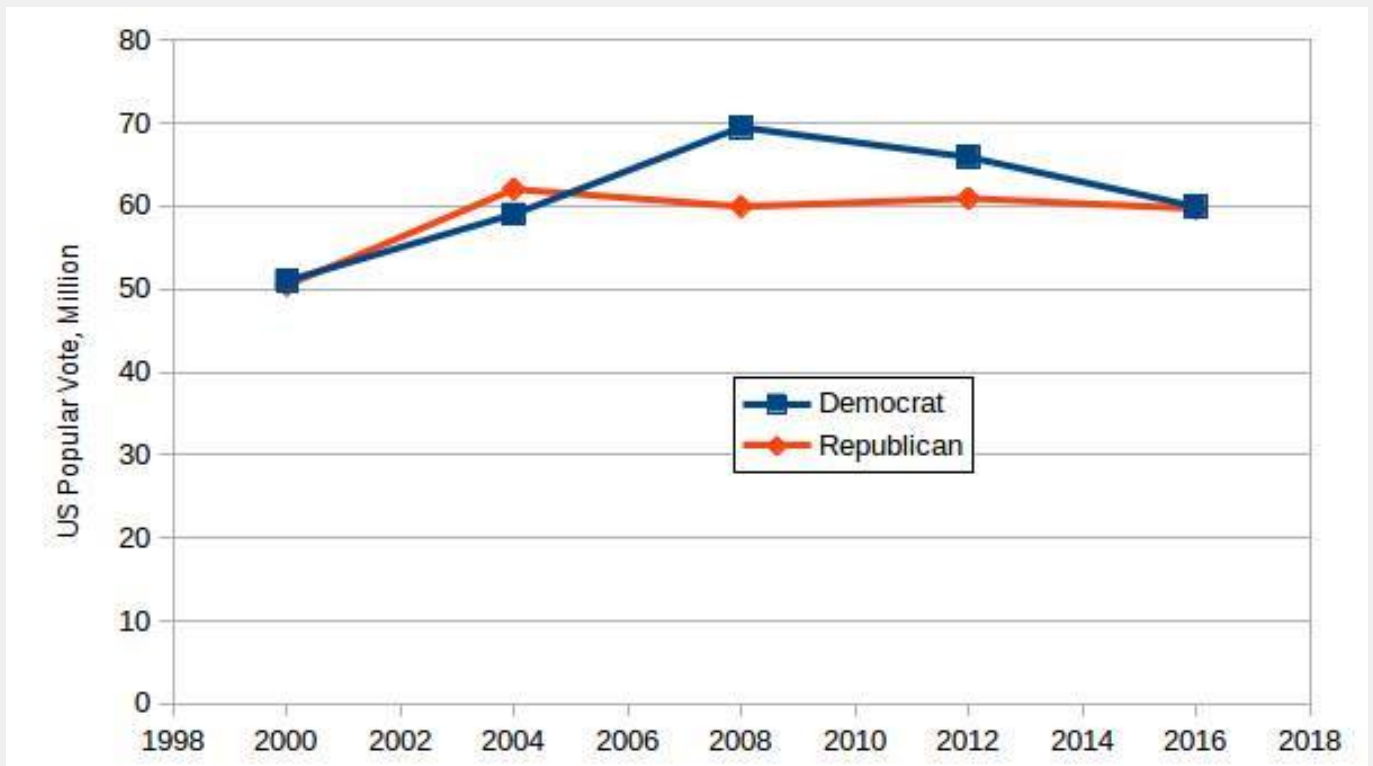
(2) από την **ενσωμάτωση της ριζοσπαστικής πτέρυγας** με την ουρά στα σκέλια **στην επιλογή της Χίλαρι** επομένως και την προσωρινή αναβολή της συγκρότησης της εναλλακτικής επιλογής από καλύτερες θέσεις.

Η εγχείρηση πέτυχε αλλά ο ασθενής όμως **έχασε το ραντεβού με την ιστορία**. Η απάντηση στο ερώτημα ποιες ακριβώς διεργασίες στο εκλογικό σώμα και στην κοινωνία έπαιξαν τον αποφασιστικό ρόλο στην εκλογική έκπληξη θα είναι στο κέντρο της συζήτησης για πολύ καιρό μπροστά μας.

4. Η πλειοψηφία της **ριζοσπαστικής διάνοησης και της αριστεράς** με ελάχιστες εξαιρέσεις **υπέκυψε στον πολιτικό εκβιασμό των δημοκρατικών** χωρίς καμιά ιδιαίτερη κοινωνική-λαϊκή πίεση προς αυτή

την κατεύθυνση.

Αντίθετα, ήταν εμφανής η έντονη τάση στην νέα κοινωνική βάση των δημοκρατικών για **απεγκλωβισμό από το Δημοκρατικό Κόμμα** και για ενεργοποίηση μιας **τρίτης επιλογής σε ρήξη με ρεπουμπλικάνους και δημοκρατικούς.**

Τα χαμηλότερα στρώματα των λευκών εργατών, μεγάλα τμήματα της νεολαίας και μικρότερα αλλά σημαντικά τμήματα του μαύρου και ισπανόφωνου πληθυσμού πίεζαν για άλλη λύση. Όμως αυτή έστω η άτυπη ηγεσία κράτησε ακριβώς την ίδια στάση με την προσκυνημένη ιταλική διανοήση απέναντι στον Μπερλουσκόνι ή στην καλύτερη περίπτωση αδιαφόρησε πολιτικά.

Έχει περιγραφεί και εξηγηθεί στο παρελθόν με πληρότητα ο ειδικός ρόλος που έπαιξε **στη διάλυση της αριστεράς στην Ιταλία η αντιμπερλουσκονική υστερία**, που τελικά **οδήγησε στην καθολική κυριαρχία** του Μπερλουσκόνι για μια δεκαετία τουλάχιστον.

Απλά η ριζοσπαστική διανοήση στις ΗΠΑ, επαναπαυμένη στην εκδοχή μιας οριακής νίκης αλλά νίκης της Χίλαρι απέναντι στον Τραμπ, που θα διατηρούσε τις ελπίδες της για κάτι άλλο καλύτερο, δεν μπορούσε να συλλάβει την απελπισία και τον πόνο των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και μεγάλων τμημάτων της νεολαίας και μειονοτήτων που δεν έβλεπαν **καμιά στρατηγική σημασία** σε αυτή την μάχη πετυχημένων επιχειρηματιών και πολιτικών πραιτωριανών. Πρόκειται για τρομαχτική **έλλειψη δεσμών με τον αμερικανικό λαό** αλλά και επίδειξη παραδειγματικής ανικανότητας ευθέως ανάλογη των δισεκατομμυρίων σελίδων θεωρίας που έχουν παραγάγει. Και η πληρωμή ήρθε σε ρευστό και όχι με πιστωτική κάρτα.

5. Οι **ΗΠΑ** είναι κυρίως **κοινωνικά διχασμένες** και θα παραμείνουν έτσι όσο δεν ανοίγει ένας διαφορετικός δρόμος. **Η κοινωνική πόλωση θα ενταθεί.** Αυτό θα είναι το κύριο χαρακτηριστικό την επόμενη περίοδο και το κίνημα Τραμπ εκεί θα εστιάσει την επιθετική του ισχύ, να επιχειρήσει να αντιμετωπίσει την **κρίση κερδοφορίας με ανοιχτή καταστολή** και πρωτοφανή αντιδημοκρατικά μέτρα και με την συνέργεια των δημοκρατικών.

Καμιά θεμελιώδης κατεύθυνση της νεοφιλελεύθερης στρατηγικής δεν πρόκειται να αναιρεθεί.

Μην ελπίζει κανείς ότι ο Τραμπ θα επιχειρήσει με οικονομικά μέτρα (δηλ. με την κήρυξη ενός οικονομικού πολέμου σε βάρος των ανταγωνιστών στο αμερικανικό έδαφος) να επανακτήσει ό,τι θα μπορούσε να κερδίσει με την στρατιωτική ισχύ. Το αντίθετο μάλιστα θα συμβεί, θα έχουμε μια ένταση των στρατιωτικών εμπλοκών σε διεθνές επίπεδο σε όλα τα μέτωπα στον πλανήτη απλούστατα γιατί το αμερικανικό έθνος δεν μπορεί να ξαναγίνει μεγάλο και τρανό παρά μόνο νικώντας ενωμένο τις εξωτερικές απειλές. Δεν μπορεί να σταθεί αλλιώς μια τέτοια πολιτική σε ένα **κοινωνικά φλεγόμενο κοινωνικό στίβο** όπως η αμερικανική κοινωνία. Η γερμανική αντίδραση λοιπόν που επικέντρωσε καταρχήν στην ανάγκη για πλήρη και εκ βάθρων **στρατιωτικοποίηση της ΕΕ υπό την ηγεμονία της** κάνοντας χρήση μάλιστα της φιγούρας του Αμερικανικού Ράιχ είναι ενδεικτική.

6. Καμιά αξία δεν έχει η συζήτηση που άνοιξε αν (παρηγοριά στον άρρωστο...) ο Σάντερς θα νικούσε τον Τραμπ, εάν ήταν αντίπαλός του. Πιθανά και να μπορούσε, αλλά αυτή είναι μια συζήτηση που ξαναβάζει στο τραπέζι **την λογική της ήττας** δηλ. **TINA OOD.**

Ο Σάντερς ήταν ένα είδος κένταυρου μέσα στο ριζοσπαστικό κίνημα, τα πόδια του φαίνονταν να τον οδηγούν στην σύγκρουση με την ηγεσία των δημοκρατικών αλλά το μυαλό του και η ψυχή του ήταν δεμένη με την μοίρα της ολιγαρχίας των δημοκρατικών.

Δεν ήταν το πρόγραμμά του κυρίως που τον κράτησε μέσα στο μαντρί αλλά **η συμβιβαστική κουλτούρα της ευρύτερης ριζοσπαστικής αριστεράς που συνδέεται κοινωνικά με τα μεσαία στρώματα και την διάνοηση, και πολιτικά με την συμβιβασμένη Νέα Αριστερά του 60 και 70 που δεν μπορεί να δει τον εαυτό της ποτέ έξω από την στοργική αγκαλιά των Κένεντυ.** Η αποτίναξη αυτής της άτυπης ηγεσίας που στην πράξη καθοδηγείται από τα αστικά επιτελεία είναι το καθήκον πρώτης γραμμής για όσους θέλουν να ζήσει καλύτερες μέρες ο αμερικανικός λαός και ο πλανήτης.

Η πρώτη δίκη και καταδίκη πρέπει να είναι της επιλογής Σάντερς και όχι του Τραμπ γιατί η στάση του καταδίκασε ένα κοινωνικό ρεύμα που γεννήθηκε μέσα από χιλιάδες κοινωνικούς αγώνες στο έδαφος της χειρότερης κρίσης στην απραξία, την απογοήτευση και την ήττα.

7. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν μέχρι σήμερα παρουσιαστεί δεν αποδεικνύεται ότι ο Τράμπ διαθέτει άνετη πλειοψηφία ούτε στην νεολαία, ούτε στα εργατικά στρώματα λευκά η μειονοτικά, μαύρα η ισπανικής καταγωγής. Το αντίθετο μάλιστα, υστερεί σημαντικά.

Αντίθετα έχει κερδίσει μαζικά την πραγματικά μεσαία τάξη, σημαντικά τμήματα του πολιτειακού αμερικανικού μεσαίου κεφαλαίου και μεγάλα κομμάτια των managers της αγοράς και του αμερικανικού κράτους καθώς και γερασμένες κοινωνικές δυνάμεις. Δεν διαθέτει ακόμα το σφρίγος, την νεανικότητα και την ορμή της ρηγκανικής επέλασης .

Με μια λέξη δεν έχει πετύχει μια αναμφισβήτητη κυριαρχία μέσα στα λαϊκά και νεολαιίστικα στρώματα.

Πρακτικά τώρα θα επιχειρήσει το μεγάλο άλμα, μέσα από την άσκηση της πολιτικής του και την χρήση /κατάχρηση των πολυπλόκαμων μηχανισμών εξουσίας. Πολύ περισσότερο που δεν διαθέτει μια ανεξάρτητη διακριτή πολιτική στρατηγική σε όλα τα πεδία, αλλά κατά βάθος υιοθετεί την υπάρχουσα στρατηγική του αμερικανικού κεφαλαίου με όλες τις αντιφάσεις της. Διαθέτει όμως μια ισχυρότατη πολιτισμική ορμή που μπορεί κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις να ανανεώσει τις συνθήκες επιβολής και σταθεροποίησης της νεοφιλελευθερης στρατηγικής και επομένως να ενισχύσει ιδεολογικά και πολιτικά το κύρος και την εικόνα του αμερικανικού κεφαλαίου στις ίδιες τις ΗΠΑ.

Συνοπτικά η θέση Τράμπ περισσότερο συνηγορεί προς μια ασταθή κατάσταση παρά σε μια κατάσταση που μπορεί αναίμακτα και γρήγορα να μεταμορφωθεί σε ένα καθεστώς κοινωνικά και πολιτικά.

Ακριβώς αυτό προσδίδει στις λαϊκές αντιδράσεις, τους κοινωνικούς αγώνες και την ιστορική μάχη για τον απεγκλωβισμό από το ηττημένο σήμερα Δημοκρατικό Κόμμα πλατιών λαϊκών μαζών, στρατηγικό χαρακτήρα.

Με κέντρο την μάχη ενάντια στον αμερικανικό καπιταλισμό, ένα καπιταλισμό χωρίς έλεος και πλέον χωρίς και ελεημοσύνη, χωρίς την επιθανάτια αγωνία για ένα δήθεν αντιφασιστικό μέτωπο, τα περίτεχνα χέρια και η ανεξάρτητη σκέψη των πιο ριζοσπαστικών τμημάτων του αμερικανικού λαού ίσως να καταφέρουν να λυγίσουν την σπάθη του θεού τιμωρού στο όνομα του οποίου μιλά ο “δαίμονας” του κέρδους και της μηδενικής ανοχής, κρατώντας όμως **όχι τα πλαστικά σπαθιά της φιλελεύθερης αριστεράς** αλλά τα σύγχρονα όπλα μιας **νέας ανεξάρτητης αριστεράς της ανατροπής και της ρήξης** που μπορεί να γεννηθεί μέσα από τον βούρκο και την δυσοσμία της πιο προηγμένης αστικής κοινωνίας.